بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار
ژمارە (٤) ساڵی ٢٠٠٩

یاسای ژمارە (٢) ی ساڵی ٢٠٠٩
یاسای هەموارکردنی چوارەمی یاسای هەڵبژاردنی ئە نجومەنی نیشتمانی کوردستان ـ عیراق
ژمارە (١)ی ساڵی ١٩٩٢ی هەموارکراو

بە پێی برگەی (١) ی ماددەی (١٠) ی یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٠٥ ی هەموارکراو و دوای ئەوەی پەرلەمانی کوردستان – عێراق زۆربەی زۆری ئەو پێشنیارانەی لە بڕیاری ژمارە (٣) ساڵی ٢٠٠٩ دا کردبومان بۆی بە هەند وەرگرت لە دانیشتنی ئاسایی ژمارە (٢) لە ٢٥ /٢٠٠٩/٣ بڕیارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە (٢) ی ساڵی ٢٠٠٩
یاسای هەموارکردنی چوارەمی یاسای هەڵبژاردنی ئە نجومەنی نیشتمانی کوردستان ـ عیراق
ژمارە (١)ی ساڵی ١٩٩٢ی هەموارکراو

ماددەی یەکەم:

یەکەم: (پەرلەمانی کوردستان ـ عیراق) شوێنی (ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان– عیراق), دەگرێتەوە کە لە یاسای ژمارە (١)ی ساڵی ١٩٩٢ی هەموارکراوو یاسا کارپێکراوەکان لە هەرێمدا هاتووە.

دووەم: گشت ئەو زاراوەو دەستەواژانەی لەم یاسایەو ئەو یاسایانەدا هاتوون کە لە هەرێمدا کاریان پێدەکرێ, هەموار دەکرێن بە جورێ کە رێك بکەوێ لەگەڵ ئەو هەموارکردنەی لەبڕگە (یەکەمی) سەرەوەدا هاتووە.

ماددەی دووەم:

مادەی چواردەم لە یاساکە پووچەڵ دەکرێتەوە.

ماددەیسێیەم:

بڕگەی (٢) لە ماددەی (بیست ویەك) ئەم یاسایە هەموار دەکرێ و بەم جۆرەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

"٢- شیاوی تەواو بێت (کامل الاهلیە) و بیست و پێنج ساڵی لە تەمەن تەواو کردبێت."

ماددەی چوارەم:

بڕگەی (١) لە ماددەی (بیست و دوو) ئەم یاسایە هەموار دەکرێ و بەم شێوەیە دەخوێندرێتەوە:

هەر قەوارەیەکی سیاسی لە کوردستانی ـ عیراق بۆی هەیە لیستێکی تایبەت بە خۆی پێشکەش بکات کە ناوی پاڵێوراوەکانی لەسەر ئاستی کوردستان- عیراق تیابێ, بەمەرجێ رێژەی ژن لە ٣٠٪ کەمتر نەبێ وزنجیرەی ناوەکان بە جۆرێ رێك بخا ئەم رێژەیەی ژنان دەستەبەر بکات, بەمەرجێ ژمارەی پاڵێوراوان لەهەر لیستێکی هەڵبژاردن لە سێ کەمتر نەبێت."

ماددەی پێنجەم:

ماددەی (چل و شەشەم) ئەم یاسایە هەموار دەکرێ و بەم جۆرە دەخوێندرێتەوە:

پەرلەمان یەکەمین دانیشتنی لەماوەی (دە) رۆژدا دوای دەرچوونی مەرسوومی هەرێمی بۆ بانگهێشت کردنی سازدەدا و لەکاتی دەرنەچوونی بانگهێشتەکە بۆی، ئەوا لە رۆژی دوای کۆتایی ئەم ماوەیە کۆدەبێتەوە.

مادەی شەشەم:

ماددەی (چل و نۆیەم) ئەم یاسایە هەموار دەکرێ و بەم جۆرە دەخوێندرێتەوە:

یەکەم: پەرلەمان لەدانیشتنی یەکەمی دا وادەی دەورەکانی بەستنی دەست نیشان دەکات، بەمەرجێ ساڵانە لە دوو دەورە کەمتر نەبێ.

دووەم: سەرۆکی پەرلەمان یان چەند ئەندامێك ژمارەیان لە سێیەکی ئەندامانی کەمتر نەبێ بۆیان هەیە بانگهێشتی پەرلەمان بکەن بۆ کۆبوونەوەی نائاسایی و کۆبوونەکە تەنیا سەیری ئەو بابەتانە دەکات کە لە بانگهێشتەکەدا دیار کراون.

سێیەم: سەرۆك بۆی هەیە لەسەر داوای سەرۆکی هەرێم یاخود سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران بانگهێشت بۆ بەستنی دانیشتنێکی نائاسایی بکات, لە کاتی پێویستدا.

چوارەم: ئەو خولەی بودجەی گشتی هەرێم دەخرێتە روو لە پەرلەمان تاکو پەسەند نەکرێت کۆتایی پێ نایەت.

ماددەی حەفتەم:

ماددەی هەژدەمی زێدەکراو بە سێیەم هەموارکردنی یاساکە هەمواردەکرێ ودەبێتە (ماددەی شەشەم-دووبارە) وبەم شێوەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

ماددەی شەشەم (دووبارە):

یەکەم: (کۆمسیۆنی باڵای سەربەخۆ بۆ هەڵبژاردنەکانی عیراقی شوێنی (دەستەی باڵا بۆ هەڵبژاردنەکانی پەرلەمانی کوردستان-عیراق) دەگرێتەوە, کە لەم یاسایەدا هاتووە بۆ سەرپەرشتیکردنی هەڵبژاردنەکانی خولی هەلبژاردنی سێ یەمی پەرلەمان وبەرێوەبردنی، بەپێ ی برگەی (٤)ی ماددەی(٢) یاسای کۆمیسیۆنی باڵای هەڵبژاردن ژمارە (١١)ی ساڵی ٢٠٠٧.

دووەم: کۆمسیۆنی باڵا بۆی هەیە ئەو پەیڕەوو رێنماییە تایبەتیانەی خۆی لەسەر هەڵبژاردنەکانی پەرلەمانی کوردستان-عیراق جێبەجێ بکا بەجۆرێ ناکۆك نەبن لەگەل حوکمەکانی لەم یاسایەدا هاتووە."

سێیەم: کۆمیسیۆنی باڵای سەربەخۆی هەڵبژاردنەکان دەروانێتە ئەو ناکۆکی و نارەزاییانە کەلەکاتی ئامادەکردن و جێبەجێکردنی رێکارەکانی هەڵبژاردنەکان روویانداوە.

چوارەم: دەستەیەکی دادوەری لە دادگای پێداچوونەوەی هەرێمی کوردستان ـ عیراق پێکدێت لەسێ دادوەری تەرخان نەکراو (غیر متفرغ) بۆ روانین لەو تانوتانەی کەبۆی رەوانە کراوە لەلایەن دەستەی هەڵبژاردنەکان یاخود کەسەکان یان قەوارە زیان لێکەوتووەکان لەئەنجامی بریارەکانی کۆمیسیۆن و ئەو بریارانەشی بنبڕ دەبێت.

ماددەی هەشتەم:

ئەم ماددەیە بۆ یاساکە زێدە دەکرێ و بۆی دەبێتە ماددەی (سی وشەش/دووبارە):

" ماددەی سی وشەشەم: (دووبارە)

یەکەم: پێنج کورسی تەرخان دەکرێ بۆ کلدان سریان ئاشووری کە پالێوراوانی ئەو پێکهاتانە کێبڕکیی لەسەر دەکەن.

دووەم: پێنج کورسی تەرخان دەکرێ بۆ تورکمان کە پالێوراوانی ئەو پێکهاتەیە کێبڕکیی لەسەر دەکەن.

سێیەم: یەك کورسی تەرخان دەکرێ بۆ ئەرمەن کە پالێوراوانی ئەو پێکهاتەیە کێبڕکیی لەسەر دەکەن.

چوارەم: دەنگدەرانی ئەو پێکهاتانەی باسکران پالێوراوی پێکهاتەکە هەڵدەبژێرن."

ماددەی نۆیەم:

ئەم ماددەیە بۆ یاساکە زێدە دەکرێ و بۆی دەبێتە ماددەی (پازدەم/دووبارە):

"**ماددەی پازدەم:** (دووبارە)

دەستەواژەی (تۆماری دەنگدەران) شوێنی دەستەواژەی (خشتەکانی هەڵبژاردن) دەگرێتەوە لە هەر شوێنەکی ئەم یاسایەدا هاتبێت."

ماددەی دەیەم:

هاووڵاتیانی هەرێمی کوردستان ئەوانەی نیشتەجێن لەدەرەوەیدا مافی بەشداری کردنیان لە هەڵبژاردنەکانی پەرلەمانی کوردستان ـ عیراقدا هەیە.

ماددەی یازدەم:

پرۆسەی دەنگدانی کارمەندانی هێزەکانی ئاسایش و ناوخۆ پاسەوانی هەرێم(پێشمەرگە) و سوپاو کارمەندانی نەخۆشخانەکان و چاکسازییەکان و نەخۆشەکان و بەندکراوەکان لەبنکەکانی دەنگدانی تایبەت دەستەی کۆمیسیۆنی باڵای سەربەخۆی هەڵبژاردنەکان بەهەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتەکانی تایبەتمەند دەستنیشان دەکات بەمەرجی بەر چل و هەشت کاتژمێر لەکاتی ئەنجامدانی هەڵبژاردنەکان بکرێ.

ماددەی دوازدەم:

پێویستە ئەنجومەنی وەزیرانو لایەنە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی سێزدەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی (٢٠٠٩/٣/٢٥)وە جێبەجێ دەكرێت و لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقائعی كوردستان) دا بڵاودەكرێتەوە.

مسعود بارزانـــی
سەرۆكی هەرێمی كوردستان ـ عێراق

هەولێر

١٠/ نەورۆز/ ٢٧٠٩ ی كوردی

٣ / ربیع الثانی / ١٤٣٠ ی كۆچی

٣٠/ ئادار/ ٢٠٠٩ ی زایینی